

אשריכם ישראל

משיחותיו של הרב שמעון גוטסמן שליט"א

מאמרים וסיפורים אקטואליים - ער"ח מנחם אב תש"פ

מה יזכה אותנו בתענוג עילאי – עמ' 10

מסעדת הצעירים החדשה \ חלוקת 50.000 דולר \ המאבטחים של
ברינקס \ סגולה לפרנסה

"כשרות הבד"ץ" על הפה...

משאדיק זצ"ל, שהיה מרן הגאון
רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
רגיל לספר, וכך היה המעשה:

רבי נחום לפני שעלה לארץ
הקודש למד תורה אצל רב גדול
בחוץ לארץ, בעירו של הרב היה
איש אחד רשע ומסור והיה נותן
את חיתתו על כל אנשי העיר
והיה עושה להם צרות גדולות
על ידי מלשינות וכדומה, כולם
פחדו ממנו ונכנעו לבקשותיו,
שכן ידעו את דרכו להלשין
ולמסור לממשל את מי שממרה
את פיו, הוא היה בעל "קשרים"
בממשל והיה מרכל על אחיו
היהודים פעמים רבות בעלילות

כמים הפנים אל הפנים

חברים יקרים, כולנו רוצים
לזכות כבר בגאולה השלמה,
ועכשיו הזמן מסוגל ביותר מכל
הבחינות. ובוודאי אם נתחזק
ביותר לכבד ולאהוב כל יהודי,
לנהוג עם כולם ביותר סבלנות
ו"כף זכות", ונשמור על הלשון,
נקרב את הגאולה.

נפתח בסיפור מיוחד שילמד
אותנו עד כמה התנהגותו של
הזולת יכולה להשתנות לטובה
על ידי שנאהב אותו ונדון אותו
לכף זכות. בספר "עבד המלך"
מובא מעשה מהגאון רבי נחום

המסור כעס מאוד והיכה את השמש וגירשו מביתו.

ביום השבת כשהרב וגם המסור היו בבית הכנסת קראו את המסור לעלות לתורה, קודם שבירך עלה הרב על הבימה ואמר למסור: רשע! אתה מסרב לדין תורה ועוד יש לך חוצפה לעלות לתורה?! פני המסור חוורו וירד מהבימה בלי ברכה, המסור איים שבקרוב ינקום את נקמתו מהרב.

עברו איזה ימים ויהודי מאיזה כפר שהוא רחוק ממושב הרב בא אצל הרב וכיבד אותו בסנדקאות בהכניסו מחר את בנו בבריתו של אברהם אבינו עליו השלום, הרב קיבל את הסנדקאות ולקח עימו שנים מתלמידיו אחד מהם היה המספר רבי נחום. הם התחילו ללכת אל הכפר שבו גר בעל הברית, **כשהרחיקו מן העיר הרגישו התלמידים שהמסור רוכב על סוסו ואורב לרב מרחוק, הם אמרו לרבם שהמסור נמצא בריחוק מקום והוא מאיים באגרופו ומתחיל להתקרב,** הרב עמד מלכת והתעמק במחשבות, המסור התקרב ובא, אבל ראה זה פלא

שווא. פעם אחת נכנס אל הרב יהודי אחד כשפניו ובגדיו רטובים מחלבוני וחלמוני ביצים שבורות ובקול בכי סיפר לרב: באתי מהכפר עם סל ביצים למוכרם לפרנסת ביתי, לפני כניסתי העירה פגש בי המסור והניח ידיו על סל הביצים כשבכוונתו לרמוז לי שאתן לו את סל הביצים, **כשבקשתי שישלם לי בעד הביצים הכה במקלו על הסל והביצים נשברו ונשפכו על פני ובגדי,** ובאתי אל הרב להזמין את המסור לדין תורה.

הרב ציווה את השמש שילך אל המסור להזמינו תיכף לדין תורה, השמש בהכירו את המסור וביודעו את הסכנה הצפויה אם ירגיזו אותו ניסה להשתמט מהשליחות, אבל הרב ציווה את השמש שילך תיכף, השמש הלך אל המסור ואמר לו שהרב מבקש שיבוא אליו להשיב על תביעת ממון של מי שהוא עליו, המסור גער בשמש והוציאו מביתו, הרב אמר לשמש שילך עוד פעם למסור ויגיד לו שהרב ינדה אותו אם לא יבוא! השמש הלך שנית אל המסור ומסר לו את דברי הרב,

השם יתברך שיעזרנו ויצילנו וכלל גדול יש לי מרבתי שאין לך דבר שלא נמצא בתורה ובכל מבוכה יש למצוא את העצה בתורה, והנה עזרני השם יתברך שעלה ברעיוני את הפסוק "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם", והתחלתי לחשוב אם הוא שונא אותי הרי זה מפני שאני שונא אותו ולמה אני שונא אותו מפני שהוא עבריין ולא מציית לדין, אז אמרתי בדעתי אולי אפשר למצוא עליו זכות בכדי שאסיר השנאה מליבו, ואולי עוד אזכה גם לעורר אצלי אהבה אליו ואז בלי ספק שיעזור השם יתברך שיהפך לבבו אלי ויחדל לשנוא אותי וכיוון שלא ישנאני לא תהיה לו עוד שום סיבה לעשות לי רע.

והתחלתי לחשוב: בוודאי היהודי הזה נתחנך בלי ספק בסביבה רעה ולא נפגש מנעוריו עם אנשים טובים והוא כתינוק שנשבה, ויש רחמנות גדולה מאוד עליו, וחשבתי עליו כמה מיני זכות על המלשינות שלו, ובנוגע למעשה של הביצים אולי היה בדעתו באמת לשלם עליהם ורק כאשר האיש הכפרי ביקש שישלם לו מיד התכעס ובשעת כעסו עשה מה שעשה,

שעשה השם יתברך כשהגיע המסור ליד הרב ירד מעל סוסו ובקול דממה דקה ובהכנעה אמר לו "רבי הרשיני לתת מכות לתלמידך", הרב השיב "חלילה", "הרשיני לתת להם רק סטירה אחת", אמר הרב "לא תיגע בהם יד", "הרשיני רק לרוק בפניהם", אמר הרב "גם זה לא".

אחר כך ביקש ואמר "רבי מחול לי על כל מה שגרמתי לך צער ועוגמת נפש", השיב הרב "שלם בעד הביצים ותפייס את היהודי שהעלבת ואחר כך אמחל לך", הוא הוציא מכיסו עשרה רובל כסף, ואמר "רבי הנה עשרה רובל בבקשה תתנו אותם ליהודי שיקבל את שווי הביצים והשאר יהיה לו כפיצוי", הרב קיבל את הכסף ומחל לו. המסור הלך לדרכו אחרי שהרב מחל לו והרב ותלמידו המשיכו את דרכם לברית המילה.

רבי נחום שאל את רבו: רבי, בשעה שעמדת שקוע במחשבות מה חשבת אז, ואיך זה נעשה שהמסור פייס את הרבי בשעה שרק מקודם איים עליו להורגו? השיב הרב: כשאמרתם לי שאנו נמצאים בסכנה התפללתי אל

מלאי אהבה במקום שנאה,
ובמקום קטטה ומריבה פייס
אותי ומחלתי לו.

הוסיף רבי נחום ושאל: רבי, אם
כן אפוא למה רצה להכות
אותנו? השיב הרב: אם גם אתם
הייתם חושבים כמוני לא היה לו
שום רצון להרע לכם, אבל אתם
חשבתם הנה הרשע המסור הזה
בא להרוג את רבנו ולבכם היה
מלא שנאה עליו ולכן גם הוא
היה שונא אתכם וביקש ממני
שארשה לו להכותכם או לכל
הפחות לרוק בפניכם.

כשסיים הגאון רבי יוסף חיים
זצ"ל את המעשה אמר שיש
למצוא את העצה הזאת בפרשת
וישלח שכתוב: "וישובו
המלאכים אל יעקב לאמר באנו
אל אחיך אל עשיו וגם הוא הולך
לקראתך וארבע מאות איש
עמו" - אתה חושב אותו לאח
והוא אינו אלא עשו והלכה היא
בידוע שעשו שונא ליעקב אבל
באותה שעה גם יעקב אבינו ע"ה
שנא את עשו, אך בהמשך:
"וישא יעקב עיניו וירא והנה
עשו בא ועמו ארבע מאות איש"
וראה יעקב את הסכנה מתקרבת
חלילה אז - "וישתחו ארצה שבע
פעמים עד גשתו עד אחיו" -

וכשהזמנתי אותו לדין חשב שזה
לא נכון מהרב שמזמין אותי
בבוקר בפקודה חריפה, ואולי
אם הייתי קובע לו זמן יותר נוח
לא היה מתרגז, ובודאי יש בו
ניצוץ קדוש מאוד והראיה
שבשעה שביישתי אותו ברבים
כשעלה לבימה היה יכול להכות
אותי נפש והוא לא רק שלא
הכני כי אם ירד מעל הבימה
בביזיון, ונמצא שיש בו מידת
דרך ארץ וכבוד התורה. ואולי
באמת לא צדקתי שביישתי
אותו ברבים בבית הכנסת והוא
היה מן הנעלבים ואינם עולבים
שומעים חרפתם ואין משיבים...
וכך המשכתי לחשוב עליו כמה
זכויות.

ובוודאי באותה שעה נתעוררו
אצלו מחשבות של ריצוי אלו,
ויש לשער שהתחיל לחשוב מה
לי לכעוס על הרב הלא בתור רב
הייתה זאת חובתו להזמין אותי
לדין תורה, ומה שהעליב אותי
בבית הכנסת בוודאי צדק הרב
בזה כי בוודאי הייתי צריך לבוא
לדין תיכף כשהרב מזמין,
ובאמת היה אסור לי לרסק את
הסל עם הביצים, ואם כן היה
לרב להקפיד על זה מאוד, ומרגע
לרגע נתקררו הלבבות עד
שכאשר עמד על ידי היו הלבבות

שבמסעדתו ישנם מאכלי בשר בלבד. הם דרשו וחקרו מיהו השוחט, ומיהו הבודק, כיצד מלחו את הבשר, האם לפי כל פרטי ההלכה? והנה בתוך כדי שאלתם ודרישתם, שומעים קול שבוקע מאחורי התנור, הם מתבוננים ורואים שאדם לבוש קרעים מדבר אליהם: "חסידים חסידים, על מה שאתם מכניסים לפה אתם בודקים וחוקרים, אשריכם ואשרי חלקיכם, האם כשם שאתם מקפידים על מה שנכנס לפה, כך גם אתם מקפידים שכל מה שיצא מפיכם יהיה לפי כל כללי ההלכה של שמירת הלשון?! מה שונה דברי מאכל שמקפידים עליהם שיהיו ברמת כשרות מהודרת, מאשר הדיבורים שיוצאים מהפה?!" רבי בונם ששמע את התוכחה הנוקבת והאמיתית, הבין שרבו שלחו בכדי לשמוע את אותן מילים כנות ואמיתיות, החודרות עמוק ללב, מאותו יהודי שנראה פשוט. הוא הורה לחסידים שהשליחות נסתיימה ומיד חזרו לביתם.

ובהקשר לכך מביאים ששאלו את רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל מדוע מבקשים מהקב"ה "אלקי נצור לשוני מרע", וכי

יעקב חיפש על עשיו למודי זכות עד שכבר הרגיש יעקב שאינו "עשוי" כי אם "אחיו" – נתעוררה אצלו האחוה, ועל ידי זה נתעוררה האחוה גם אצל עשו "וירץ עשו לקראתו וחבקהו ויפול על צואריו וישקהו ויבכו" (מובא בספר "מידות והנהגות טובות").

שמירת הלשון בהשגחת הבד"ץ...

אחרי שהתחזקנו לאהוב ולדון לכף זכות, יהיה לנו קל יותר לשמור על הלשון ולא להזדרז להעביר ביקורת ודברי זילזול כלפי הזולת. וכפי שמוספר על היהודי הקדוש מפשיסחא זצ"ל שציווה לתלמידו רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל, שיסע לדרך ולא ביאר לו לאן ייסע, ומה מטרת הנסיעה. רבי בונם לקח עמו כמה חסידים, הזמינו עגלה ונסעו לדרך, בלי לדעת לאן פניהם מועדות... כך הם נסעו במשך כמה שעות, והנה הרעב הציק להם, הם הורו לעגלון לפנות לאכסניה שבכפר. כשהגיעו לאכסניה ירדו מהעגלה, החסידים פנו לבעל הבית וביקשו סעודה ממאכלי חלב. אמר להם בעל האכסניה

ציבור ששיתפו את עצמם במחלוקת, וכך נוצרו שתי קבוצות שחלקן זה עם זה, ולאחר פטירתם של שני הצדיקים, הגיע הגאון רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל בחלום לאחד מגדולי דורו ואמר לו, שהוא רבי יעקב עמדין זצ"ל יושבים בגן עדן, אבל כל אותם אלו שבחשו בקדירה והשתתפו במחלוקת, נמצאים בגיהנום, רח"ל ("טובך יביעו" ח"ב עמ' קנב).

ומסופר שיהודי שלח קוויטל [פתק] על ידי שליח לרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל, והתאונן שאין לו נחת מילדיו, שאינם הולכים בדרך הישר. ענה רבי שלמה זצ"ל לשליח שיאמר לאותו יהודי שלא ידבר יותר רעות על יהודים ואז יהיה לו נחת מילדיו (ספר "יסוד צדיק"). הרי שהזהירות מלדבר רעות על יהודים היא מסוגלת מאד!

הזקנה שלא נפלה...

ידוע שעל כל רגע שאדם חוסם פיו מלדבר לשון הרע הוא יזכה לאור הגנוז אשר אין כל בריה יכולה לשער, איזה אור גדול מחכה למי שמתאפק מלומר דברי גנאי על אחרים. צריך

האדם לא יכול לסגור את פיו בשעה שאסור לדבר דיבורים מסוימים? השיב הרב: יש פעמים שהיצר הרע מטעה את האדם ואומר לו, על אדם פלוני **מצוה** לדבר, על חוג מסוים **מצוה** לשוחח, על "מצוות" כאלו חייבים לבקש מהקב"ה שיעזור לנו...

וכך אומר מרן ה"חתם סופר" זצ"ל (ויגש י"ח ע"ב): "לכל אחד יש גבול ומעמד לחכמה שלו. יש שמידת הקנאה גבולה, כשמגיע לקנא את חברו, פסקה החכמה שלו, ועושה דברים שהשכל מנגדם מפני המשטמה והקנאה... אמנם הצדיק, אין די בכל אלו הדברים להעבירו מגבול חכמתו, כי הוא עולה על כולנה... וכשרואה שאם יעשה כפי חכמתו, יגיע מזה מחלוקת ומריבה, אזי אומר, עד פה תבוא גבול חכמתי, ומוטב שאהיה שוטה כל ימיי, ואל אחזיק במחלוקת אפילו שעה אחת".

ממחלוקת לא יוצא דברים טובים, וכפי שמסופר שבין הגאון רבי יעקב עמדין זצ"ל לגאון רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל הייתה מחלוקת לשם שמים, ומסביב לאותם עניקים עמדו

אחד שעמד רחוק יותר שמע רק חלק מהמילים והוא הבין שכל הסידור נפל, השלישי כבר משום מה הבין שהזקנה בכבודה ובעצמה נפלה... ומכיוון שבדיוק שעה אחר כך הסתובב רכב עם רמקול והכריז על הלווייתה של האשה הזקנה וכו', אז כבר אחד המתפללים החליט שבוודאי מדובר באותה זקנה מבית הכנסת... תוך שעה כל העיר התעדכנה על "פטירתה הדמיונית" של אותה זקנה... ולפחות היא הרוויחה מזה סגולה לאריכות ימים...

כמה פעמים שומעים משהו על השני שהוא לא בהכרח דבר "רע", מה שנקרא "דבר המשתמע לשני פנים", אבל כשמספרים אותו הלאה מלווים את הסיפור עם מנגינה שגורמת לשומעים להבין שמדובר במעשה רע, כמה צריך להיזהר בכל דיבור שלנו, ואפילו בכל מנגינה שלנו.

התרחקות ממחלוקת

היה אומר ה"חווה מלובלין" זצ"ל: כשהפלטתי ללכת בעובי היער, נזדמן לי לראות אדם המקים לעצמו בקתה מעצים שחטב. ובכל עץ שהייתה בו

לתפוס אחריות על המילה שלנו, לפעמים אומרים איזה מילה של זלזול "בצחוק" ולא חולמים שיש מי ששומע את זה ומתייחס לדברים ברצינות, מילים יכולות להרוג רחמנא ליצלן, אבל חשוב שנזכור שמילים יכולות גם לבנות! אפשר להציל נפשות עם חיובים, עם "מילה טובה". נתפלל להשי"ת שנוכה לא להיות "קמצנים במילים", שנדע לפרגן יחס וכבוד לאחרים, ושניזהר מאוד מאוד עם המילים שאנו מוציאים מהפה, מה אנחנו מוציאים, ובפני מי אנחנו מוציאים... כי צריך להיזהר מאוד מ"כת הנייסענים" שרגילים "לטחון" אנשים עם הלשון שלהם.

אנחנו אף פעם לא יכולים לדעת כמה הדיבורים שלנו יכולים להתגלגל הלאה ולהיות בבחינת "הוצאו הדברים מהקשרם", ולעבור מפה לאוזן. כמו שמספרים שבבית כנסת אחד באחד הימים באמצע התפילה נפל איזה פתק מעזרת נשים, הפתק הזה משמש לסימניה בסידורה של זקנה אחת, אחד המתפללים התפלא בקול: מאיפה הפתק נפל? אז ענה לו חבירו: זה מהסידור של הזקנה,

בליטה, לא טרח ליישר ולהחליק, אלא ניקב חור בזולתו למול הבליטה וכך חיבר את העצים אחד לאחד. כי לאהוב פירושו להתאים את עצמך לזולתך ולא על ידי קיצוץ בליטותיו, אלא עליך לקדוח חור כדי לקלוט ולשבץ אותו בתוכך ועל ידי זה שאתה מחבר אותו אליך, אתה מתחבר אליו...

למדנו אם כן כמה טוב להכיל את הזולת, לקבל את השונה, לכבד ולאהוב, אך בראש בראשונה לכל הפחות נתאמץ לברוח מכל מחלוקת, וכפי שכתב מרן "חפץ חיים" זצ"ל (שמייה"ל ש' הזכירה פט"ז): "ולפלא גדול על בעל המחלוקת, הלא אם אחר יפגע מעט בבנו אפילו שלא במתכוון, מפיו לפידים יהלכון עליו וכו' וכל שכן אם יזיק לו בכוונה וכו' וכשהוא בעצמו מביא כל הצרות על בניו עבור זה, ואפשר שימותו גם כן, חס ושלום, וכמו שמובא במדרש, שאפלו יונקי שדים נענשין עבור זה החטא, לא יחוס עליהם כלל, ואדרבה, דרך מידתו, שרומז לאשי ביתו שיחזיקו עמו במחלקת וכו', אין זה כי אם שהיצר הרע מסמא את עינו".

ובפרט הדבר מצוי שמשפחה שלמה נסחפת אחרי מחלוקת בה מעורב אחד מהמשפחה, וגם על זה מזהיר ה"חפץ חיים" (שם פ"ז) ואומר: "ואפילו אם בעל המחלוקת הוא קרובו, ואפילו הוא אביו, אף על פי כן יש לו להיזהר עד מאד שלא לחלוק לו כבוד להמשך אחריו, ואפילו אם אביו מצווהו בענין זה וכו' וכמו דמצינו בבני קרח, שלא נמשכו אחר אביהן, אף על פי שזה היה בזיון לאביהן, על כן נמלטו מהעונש שבא על אביהן".

הדבר חמור שבעתיים כשמדובר בדיבור על "תלמיד חכם", כן! לא רק על "מנהיג הדור", ולא רק על הרב שלך, שמתאים ל"דעות" שלך... אלא כנגד כל "תלמיד חכם" איסור חמור מאוד לדבר בזילזול, והדבר חמור מאד, ובכדי שלא יטעה אותנו היצר עם כל מיני תירוצים כגון: "פלוגי לא נחשב תלמיד חכם", או "אני לא מבזה אותך, אני רק מביע ביקורת", או "בסך הכל אמרתי מה שאמרתי שלא בפניו", וכדומה, תירוצים מתירוצים שונים, אשר על כן אעתיק את לשון הזהב של מרן ה"חפץ חיים" גם בעניין זה (שם פט"ז): "והנה עוון המחלוקת

ועדיין המרירות בפיו לא יוכל להרגיש טעמה של מתיקות.

האלשיך הקי' זצ"ל מכנה את הפה של עובדי ה' בשם "כלי שרת", והוא מביא משל לעבד של המלך, שניגש לשרת את המלך בכלי מלוכלך, שהלא בוודאי אין זה נאה כלל, ומזה נבין כמה צריך לשמור על הפה מלנבל אותו חלילה, שכן הפה הוא "כלי שרת" בו אנו עובדים ומשרתים את הקב"ה ("תורת משה" תצוה כח, לא).

יזכה אותנו ה' יתברך לאהבה ואחוה שלום ורעות בין כל ישראל, ויטו כולם שכס אחד לעבודתו יתברך, ושנראה כל אחד במעלת חברינו ולא בחסרונם חלילה, ונזכה לאחדות ואהבת ישראל, ולגאולה שלמה במהרה בימנו, והימים הללו יתהפכו לנו לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה.

הוא אפילו אם חולק עם אדם השהו לו במעלה, וכל שכן, חס ושלוש, אם הוא חולק עם תלמיד חכם אפילו איננו רבו... שהמבזה תלמיד חכם הוא בכלל "כי דבר ה' בזה וכו' הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה", ואפילו בזמנינו, אם הוא רק ראוי להורות ויגע בתורה – נקרא תלמיד חכם, והמבזה אותו, אפילו בדברים בעלמא, ואפילו שלא בפניו, עוון פלילי הוא, וחייב נידוי על זה... וגם אין לו רפואה למכתו".

טהרת הפה מביאה טעם בלימוד

נסיים בידיעה חשובה, אומרים רבותינו שכמה שנשמור על הפה והעיניים מלשון הרע וליצנות וכו', כך נזכה להרגיש יותר את מתיקות התורה וכלל עבודת השם, וכמו שמי שאכל דבר מר

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

האדמו"ר הרה"ק רבי ישראל ניסן בהרה"ק רבי דוד משה זצוק"ל

ומו"ר הגה"צ רבי נסים ב"ר שלמה ורחל מויאל זצוק"ל

ולהבדיל לרפואת אליהו בן רחל בתושח"י

ניתן לתרום לזיכוי הרבים בכל עמדות "נדרים פלוס" – שלוחת "אשריכם ישראל" [קרון מס' 3331] התרומות מוכרות לצורך מס. או בפק': 052-7608955 [נא להשאיר הודעה]

מה יזכה אותנו בתענוג עילאי ביותר

מסעדת הצעירים החדשה

מורי ורבותי, פעם הזמינו אותי לדבר בפני חבורת נערים שהיו בתחילת דרכם בחזרה בתשובה, ביקשו שאשוחח עימם על מעלת הלימוד ברציפות, אמרתי להם: חברים יקרים! מה דעתכם שאפתח מסעדה מיוחדת, "מסעדת הצעירים", בה הכניסה מותרת עד גיל 18 בלבד? כולם התלהבו מהעניין והודיעו לי שהם יבואו למעמד הפתיחה.

ואז הודעתי להם: אני מסכים לתת לכם כניסה כל החודש הראשון בחינם... אבל יש לי רק תנאי אחד... במסעדה שלי, כל דקה יש צילצול ומייד חייבים להוציא את האוכל מהפה, להמתין דקה ואז להמשיך לאכול עוד דקה, וככה כל דקה מחדש... מי שעובר על ההוראות מקבל קנס, מקובל עליכם?

הם ממש התאכזבו ואמרו לי: מה זה שווה? אתה מוציא לנו את כל הטעם מהאוכל...

אמרתי להם: עכשיו אתם מבינים את העניין? אתם רוצים להרגיש את מתיקות לימוד התורה? אז תתחילו ללמוד בלי להפסיק באמצע, כי ההפסקות מוציאות את הטעם מהלימוד, אתה רוצה ליהנות מלימוד התורה כמו שצריך? תסגור את הפלאפון לפחות לרבע שעה, ובהמשך ליותר זמן, תתנתק מכל ענייני העולם בזמן הלימוד, ובד בבד תלמד על חשיבות לימוד התורה, ותתחיל לקלוט שאתה עוסק עם היהלום הכי גדול בעולם, עם הדבר הכי נפלא והכי מתוק.

אגב, נזכרתי שכשלמדתי בישיבת "וילקומיר" באשדוד, נכנס אחד הרמיי"ם שליט"א אל מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל לשאול

אותו במה כדאי שבני הישיבה יתחזקו? אני לא זוכר מה עמד מאחורי השאלה הזאת, אבל מרן זצ"ל המליץ שברבע שעה הראשונה של ה"סדר" כולם ילמדו ברציפות בלי לקום מהספסל אפילו בכדי לקחת ספר מהארון! יש לך שאלה? אתה רוצה לעיין בספרי המפרשים? אתה רוצה לדבר בלימוד עם הר"מ או אחד החברים? תמתין עד שתעבור הרבע שעה הראשונה, לבנתיים תמשיך ללמוד. והדבר הזה חיזק אותנו מאוד, כי אם מתחילים את הסדר עם שקיעות בלימוד בלי לתת ליצר להסיח את דעתנו, זה משפיע על כל הסדר, שתהיה אווירת לימוד כמו שצריך.

חלוקת 50.000 דולר

ובאמת שזו הדרך האמיתית לזכות להתעלות בלימוד התורה, להתנתק מכל ענייני העולם בשעת הלימוד. ושמעתי מהגאון רבי אפרים סופר שליט"א ראש ישיבת "תפארת תורה" בתפוח סיפור מדהים ביותר: יהודי עשיר מחו"ל הגיע לביקור בארץ והוא הכריז על "מבצע מיוחד", הוא רוצה לערוך עוד היום מבחן פתע לאברכים על אלף דפי גמרא, כל אחד יכול לבחור את איזה דפים שיחפוץ, והעיקר שיהיו אלו אלף דפי גמרא, ועשרת האברכים שהכי יצליחו בבחינה יקבלו ממנו 50.000 דולר!

עשרות אברכים ניגשו לבחינה ומתוכם נבחרו העשרה שהכי הצליחו במבחן. יהודי אחד סקרן החליט לעשות סקר, האם יש מכנה משותף בין כל אלו שהצליחו בבחינה? אולי כולם בנים של גדולי ישראל? אולי כולם שותים כל יום כוס שמן זית או עושים איזו סגולה מיוחדת? והנה דבר פלא עלה בידו, התברר שישנם רק שני דברים המשותפים לכל עשרת האברכים, הם

לא היו נמנים על חוג מסוים, ולא היו בנשקיים, גם לא דווקא גדולי בעלי הכישרונות, רק שני דברים היו משותפים להם: דבר ראשון, כולם, היו יוצאים בכל בוקר מהבית ללמוד בכולל וחוזרים רק בערב, ודבר שני, כולם לא החזיקו ברשותם מכשיר סלולארי, בקיצור: הם היו מנותקים מהעולם מהבוקר עד הערב, אשריהם, אשריהם, אשריהם.

אכן ישנם זמנים בהם לא כל אחד יכול מבחינת המצב בבית לנהוג בדיוק כך, אבל לפחות למחצה לשליש ולרביע... שנבין את העיקרון הזה, רק אם מתנתקים מהעולם, אפשר לזכות להתחבר לגמרי לתורה הקדושה.

הלוואי ונזכור תמיד את דברי ה"תנא דבי אליהו" (א"ר י"ח) "מאי שפכי כמים לבך נוכח פני ה', כל תלמיד חכם שיושב וקורא ושונה ועוסק בתורה הקב"ה יושב כנגדו ויושב וקורא עמו". ומביאים בספרים שדבר זה רמוז בלשון הברכה "המלמד תורה לעמו ישראל", **שהקב"ה יושב ומלמד כל אחד מישראל כ"חברותא" כביכול**. ואם כך, וכי באמצע ללמוד בחברותא עם השם יתברך מפסיקים לדברים בטלים?! זה ממש לא נעים...

לא צריך להתבייש!

אדם אחד הלך לתומו ליד הבנק, פתאום הוא ראה את הרכב המשורייין של ברינקס מגיע, ומתוכו יצאו שני מאבטחים חמורי סבר אשר אבטחו תיק עמוס בשטרות, אותו אדם הופתע לגלות שאחד מהמאבטחים הוא פשוט חבר שלו משכבר הימים, הוא שמח לפגוש אותו, ורץ לעברו כשהוא צועק בהתלהבות: "שלום רועי אני שמח שמצאת עבודה טובה", אך המאבטח ממש לא התלהב מהפגישה הזאת, והוא הודיע לו: "אדוני אני באמצע העבודה ואתה מתבקש לפנות לי את הדרך"...

אותנו אדם לא הבין מה קרה לידידו הוותיק, וכי אם יש לו איזה רובה ביד הוא כבר צריך להתגאות? פתאום לא נאה לו לדבר איתו? אולם לאחר שעות העבודה התקשר אליו רועי והסביר לו: ידידי היקר, אני אוהב אותך אהבת נפש, אבל במחילה מכבודו כשאני בעבודה אני לא מכיר את אף אחד... אין לי ברירה, אסור לי להפסיק ולהתייחס לאחרים באמצע העבודה.

תגידו לי, המאבטח הזה התבייש בהתנהגותו? ממש לא! אז למה אני צריך להתבייש לומר למי שניגש לשוחח איתי באמצע הלימוד "אדוני, אני כעת לומד"??!

לא צריך להתבייש!

וברור לכולם שאפשר לעשות זאת בעדינות מבלי לפגוע כלל בזולת, לסמן לו עם הידיים שאני מתנצל ושנשוחח מאוחר יותר.

סגולה לפרנסה

מעשה בכפרי בור אשר רצה לחמם סיר גדול מלא מים, הוא ניגש אל הגז והניח מעל הגז את הסיר, כעבור כשלוש דקות הוא הוריד את הסיר והניח אותו על השולחן, ולאחר ארבע דקות הוא חזר והניח את הסיר על הגז, אך שוב כעבור כארבע דקות הוא הוריד את הסיר מהאש... האם בסופו של דבר הסיר ירתח? פשוט שלא! כי בכדי לחמם סיר יש צורך ב"רציפות"...

את המשל הזה מביא מרן רבי חיים שמואלביץ זצ"ל כשהוא מוסיף ואומר: כן הוא בלימוד התורה, שכמו שאמרו "אם תעזבני יום יומים אעזבך", כמו כן כשלומד שעה ומפסיק שעה, התורה מתרחקת ממנו שעתיים, וכן על זה הדרך. ובספר "שבע

יפול וקס" (פי"א) מוסיף ואומר: אם נתבונן נראה שתמיד כשמפסיק באמצע הלימוד לדברים בטלים, ואחר כך חוזר ללימוד, שוב הלימוד הוא בלי חשק, כי תמיד תחילת הלימוד קשה, עד שנכנס יותר ויותר בלימוד, ואחד שמפסיק באמצע הלימוד הרי בכל פעם עד שכבר הספיק להיכנס ללימוד ולהתחיל להתענג, שוב הוא מפסיק מלימודו ומפסיק מתענוג זה, ואז שוב חוזר הקושי.

ואגב, מי שלומד ברציפות מרוויח גם שפע פרנסה טובה, וכדמשמע בדברי המהר"ל מפראג זצ"ל ("נתיבות עולם" נתיב התורה פט"ו) על דברי הגמרא (חגיגה י"ב): "אמר רבי לוי כל הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין אותו גחלי רתמים שנאמר (איוב ל,ד) הקוטפים מלוח עלי שיח ושרש רתמים לחמם". ומפרש המהר"ל שלדברי תורה יש טעם טוב, ואילו בדברים בטלים אין טעם, והעוסק בדברי תורה ופוסק לדברים בטלים הרי הוא מחליף טעם טוב בדבר שאין לו טעם, ולכן לחמו יבא לו בצער ובקושי עד שיחוש כאלו שלחמו הוא גחלי רתמים. ובוודאי במידה הטובה המרובה – אם יזכה לשמור שלא להפסיק ממשנתו יזכה לפרנסה טובה בטעם טוב ושפע רב ("באר החיים" שבועות עמ' שפג).

ואומר הרה"ק ה"באר יעקב" מנדבורנה זצ"ל: "כל עוד ואדם מדמה בעיניו שאפשר ללמוד שלא ברציפות, ממילא עלול הוא לחשוב שבאמת אינו מסוגל ללמוד בהמשכה רצופה. אולם ברגע שהוא מבין ש'ללמוד' פירושו 'ללמוד ברציפות', ממילא מוכרח הוא למצוא בעצמו את הכח לעשות כן, ומובטח הוא שיגלה שאכן מסוגל הוא" ("וחי בהם" ח"ב עמ' מא).

נסיים עם דברי מרן ה"חזון איש" זצ"ל: "ללמוד שעה אחת ולהפסיק שעה אחת הוא קיום התוהו, האפס וההעדר. הרי זה

זורע ושולח עליהן מים לסחפן. עיקר הלימוד הוא התמידי והבלתי נפסק. בלימוד התמידי הוא סוד הקדושה וזה שעושה תורתו קרעים קרעים אסף רוח. מן הראוי לחבל תחבולות איך לקנות את התמדת הלימוד, ולהתפלל על זה תמיד... והעיקר לזכור לפני מי אתה עמל ולבלי להסיח דעת מזה" (קו"א ח"א אגרת ג'). שימו לב ללשון ה"חזון איש": "והעיקר לזכור לפני מי אתה עמל", זה ממש מתאים למה שהזכרנו מה"תנא דבי אליהו" שהלומד תורה הקב"ה יושב ושונה עימו... וכשזוכרים זאת מתייחסים ללימוד ברצינות.

יהי רצון שנוכה להתחדש ולהתעלות תמיד בלימוד התורה וכל ענייני עבודת השם, ובזכות התורה נזכה לגאולה שלמה במהרה בימנו.

קו החיזוקים "אשריכם ישראל"

מאת הרב שמעון גוטסמן שליט"א

077-260-9134

לתגובות \ להזמנת הרצאות

ניתן להתקשר (בשעות הבוקר והערב): 08-9743208

ניתן לקבל את העלון בדוא"ל:

089743208A@gmail.com

הופיע בס"ד

326 עמודים

להזמנות: 08-9743208